

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

72. Meddelelse. 25. Marts 1920.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Agerkultur paa Højmosen.

Forskellig Jordlægning og Gødskning.

Forsøgene er udførte paa Forsøgsstationen ved Askov i Aarene 1899—1916.

Forsøgsarealet var oprindelig typisk, lynchbevokset Højmosen med 3—5 m dyb Tørv, som efter Lyngbrænding, Afvanding og Mergling blev dyrket i følgende Sædskitte: 1. Rug, 2. Bælg-sæd, (Blanding af Hestebønner og Glænø-Ærter), 3. Rodfrugter (Kartofler, Turnips og Kaalroer), 4. Havre, 5., 6., 7. og 8. Kløver og Græs.

Forsøgenes Hovedformaal har været at belyse Virkningen af Belægning af Mosen med ca. 5 og 10 cm (2 og 4 Tom.) svagt lerblandet Sand (ca. 500 og 1000 Kubikmeter pr. ha.).

Gennemsnitsudbyttet pr. ha aarlig har været:

Ingen Jordlægning	5 cm Jord	10 cm Jord
2540 F. E.	2882 F. E.	3011 F. E.

Jordlægning med 5 cm Sand har givet en Udbytteforøgelse af 14 pCt. og med 10 cm Sand af 19 pCt.

I Rug, Turnips, Kaalroer og Havre har Jordlægningen i de første Aar bevirket en Nedgang i Udbyttet, men i de senere Aar har Udbyttet været stigende paa den jordlagte Mose. Kartofler har i alle Aar givet størst Udbytte paa ikke-jordlagt Mose, hvorimod Bælgsæd og Kløver og Græs stadig har givet betydelig større Udbytte efter Jordlægning.

Forsøgene har vist, at det med de Priser paa Jordarbejde og Markprodukter, der har været herskende før Krigen, kan anbefales at belægge Mosen af denne Beskaffenhed med et tyndt Lag Sand — ca. 5 cm. —, naar den skal anvendes til Agerkultur, og naar der, som her, skal dyrkes forholdsvis mange Bælgplanter. Derimod vil en stærkere Jordlægning trods en betydelig Udbytteforøgelse være mindre rentabel.

I Forbindelse med Jordlægningen blev sammenlignet følgende Gødskning:

1. Staldgødning + Kunstgødning: 4530 kg Staldgødning + 453 kg Kainit + 91 kg Thomasfosfat pr. ha aarlig.
2. Kunstgødning a: 589 kg Kainit + 181 kg Thomasfosfat + 136 kg Chilisalpeter (samme Mængde Kvælstof, Fosforsyre og Kali som i Nr. 1.)
3. Kunstgødning b: 884 kg Kainit + 272 kg Thomasfosfat + 136 kg Chilisalpeter (1½ Gang saa meget Kainit og Thomasfosfat, men samme Mængde Chilisalpeter som i Nr. 2).

Gennemsnitsudbyttet pr. ha aarlig har været:

Staldgødning + Kunstgødning	Kunstgødning a	Kunstgødning b
2607 F. E.	2820 F. E.	3006 F. E.

Staldgødning + Kunstgødning har givet 8 pCt. lavere Udbytte end Kunstgødning a, og Kunstgødning b har givet 7 pCt. mere end Kunstgødning a.

Naar der regnes med Priser fra før Krigen: 4 Kr. pr. 100 kg Kainit og Thomasfosfat, 20 Kr. pr. 100 kg Chilisalpeter og 10 Øre pr. Foderenhed, er Staldgødningen blevet udnyttet til 6 Kr. 98 Øre pr. 1000 kg.

Den større Mængde Kali og Fosforsyre i Kunstgødning b (295 kg Kainit og 91 kg Thomasfosfat mere end i a) har vel forøget Udbyttet med ca. 200 F. E., men den har, naar Merudgiften til Gødningen fradrages, kun forhøjet Nettooverskudet med 3 Kr. 24 Øre pr. ha.

Udførlig Beretning om Forsøgene findes i Tidsskrift for Planteavl, 26. Bind, Side 553 og følg., der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 10 Kr. pr. Bind (ca. 800 Sider). Særtryk af Beretningen kan faas i Boghandelen til en Pris af 1 Kr. 50 Øre.

Bilag til 72. Meddelelse.

Gennemsnitsudbytte efter forskellig Jordlægning og Gødskning. hkg pr. ha.

Afgøde	Ingen Jord		5 cm Jord		10 cm Jord		Staldgødning + Kunstgødning		Kunstgødning a		Kunstgødning b						
	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm					
Rug	14.0	40.1	14.3	40.1	14.8	38.1	12.9	36.2	14.7	40.1	15.7	41.9					
Bælgssæd	8.9	21.5	15.3	24.7	18.6	24.8	14.1	22.9	13.5	22.9	15.1	25.0					
Kartofler	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof					
	287	68.3	273	65.2	270	65.1	262	63.3	275	66.0	293	69.2					
Turnips.....	Roer	Tørstof	Roer	Tørstof	Roer	Tørstof	Roer	Tørstof	Roer	Tørstof	Roer	Tørstof					
	362	40.9	350	41.0	343	40.7	316	37.5	360	41.3	378	43.3					
Kaalroer.....	273	40.9	263	40.3	244	38.3	241	37.0	257	39.7	281	43.3					
Havre med Udlæg ...	Kærne	Halm	Kløver-hø	Kærne	Halm	Kløver-hø	Kærne	Halm	Kløver-hø	Kærne	Halm	Kløver-hø	Kærne	Halm	Kløver-hø		
	14.4	31.7	14.7	16.4	29.7	18.0	16.3	29.4	19.4	12.7	23.4	20.5	16.8	32.5	14.4	17.7	34.3
1. Aars Kløver og Græs	Hø		Hø		Hø		Hø		Hø		Hø		Hø				
2. — — — —	60.5		80.5		90.6		70.1		77.0		84.4		84.4				
3. — — — —	45.1		59.9		65.0		48.6		58.3		62.5		62.5				
4. — — — —	44.6		54.3		55.5		51.2		50.3		52.4		52.4				
	32.3		38.4		38.3		32.3		37.7		39.6		39.6				

